

Sousedský efekt v senátních volbách

Prostorová analýza voleb POL 509

Data

- Osmyry volby řádné a také doplňovací
- Různé okolnosti, souhra několika faktorů,
- Personální a stranické složení
- socioekonomické podmínky obvodu
- Efektivnost lokální kampaně
- Volební účast
- Struktura aktivních voličů
- Čas, termín voleb

Sousedský efekt

- Předpoklad - kandidáti získávají zvýšenou podporu od voličů v domácí lokalitě
- Preference může převážit status stranické volby dle socioekonomických ukazatelů
- Zvyšuje se účast a očekávání
- Posilování osobní identity a důvěry (i když ji nelze naplnit, senát především)

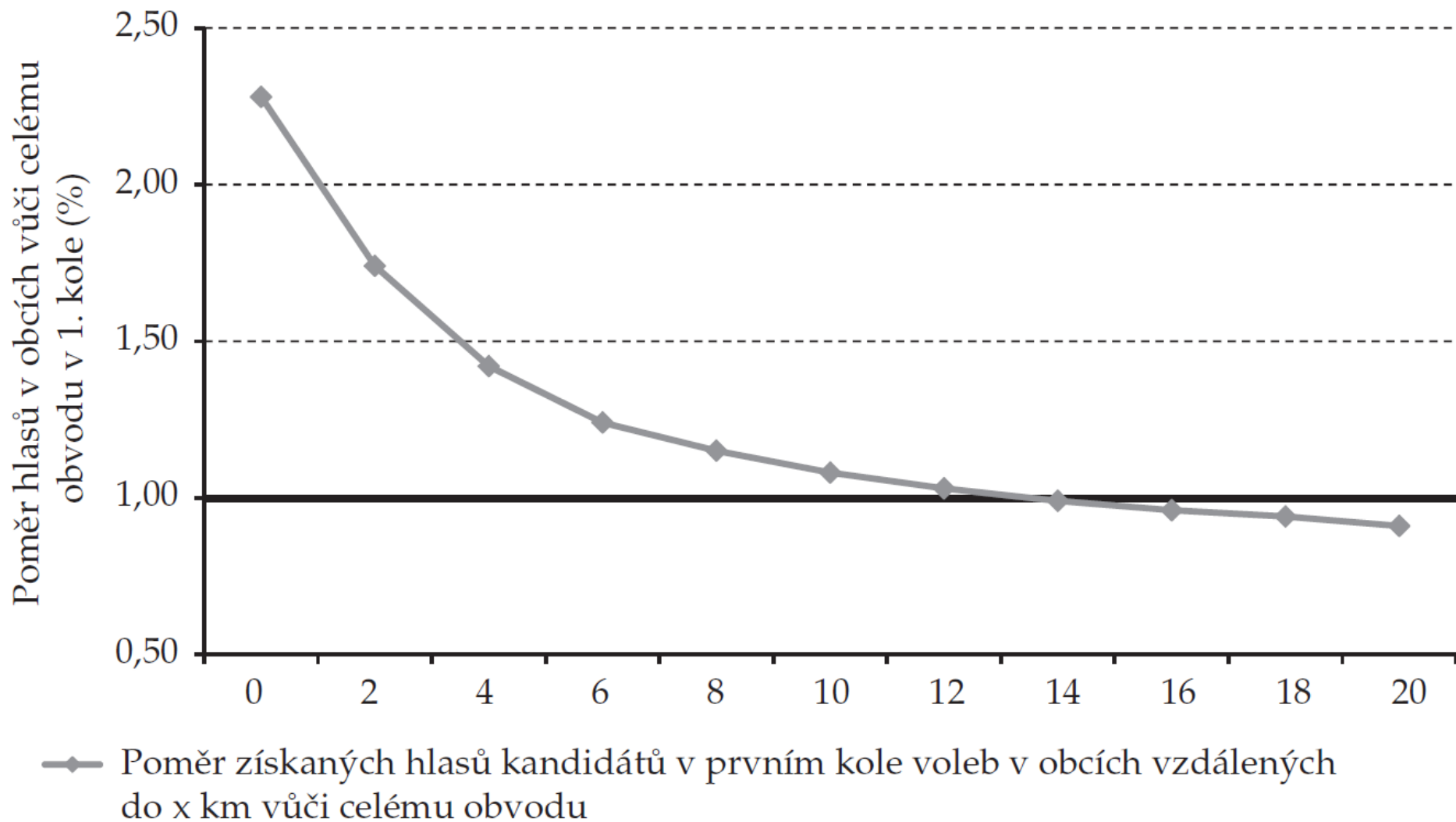
Kritika

- Nevyzrálost politiky a voličů
- Volba místního kandidáta je náhrada za nedostatečnou informovanost
- Voliči samostatně nevyhledávají informace
- Problém volební účasti
- Ne vždy se jedná o „ignoraci“
- Projevuje se více na venkově (USA)
- Otázka podmínek XXI. Století

Data a vstupy

- Volební výsledky 1996 – 2010
- Mimo velká města
- Celkem 211 voleb a 1420 kandidátů
- Tři druhy obcí v rámci obvodu
- Domácí/okolní/ostatní

Graf 1. Závislost poměru hlasů kandidátů v prvním kole voleb získaných v obci vůči ziskům v celém obvodu na vzdálenosti od domácí obce (1996–2011)

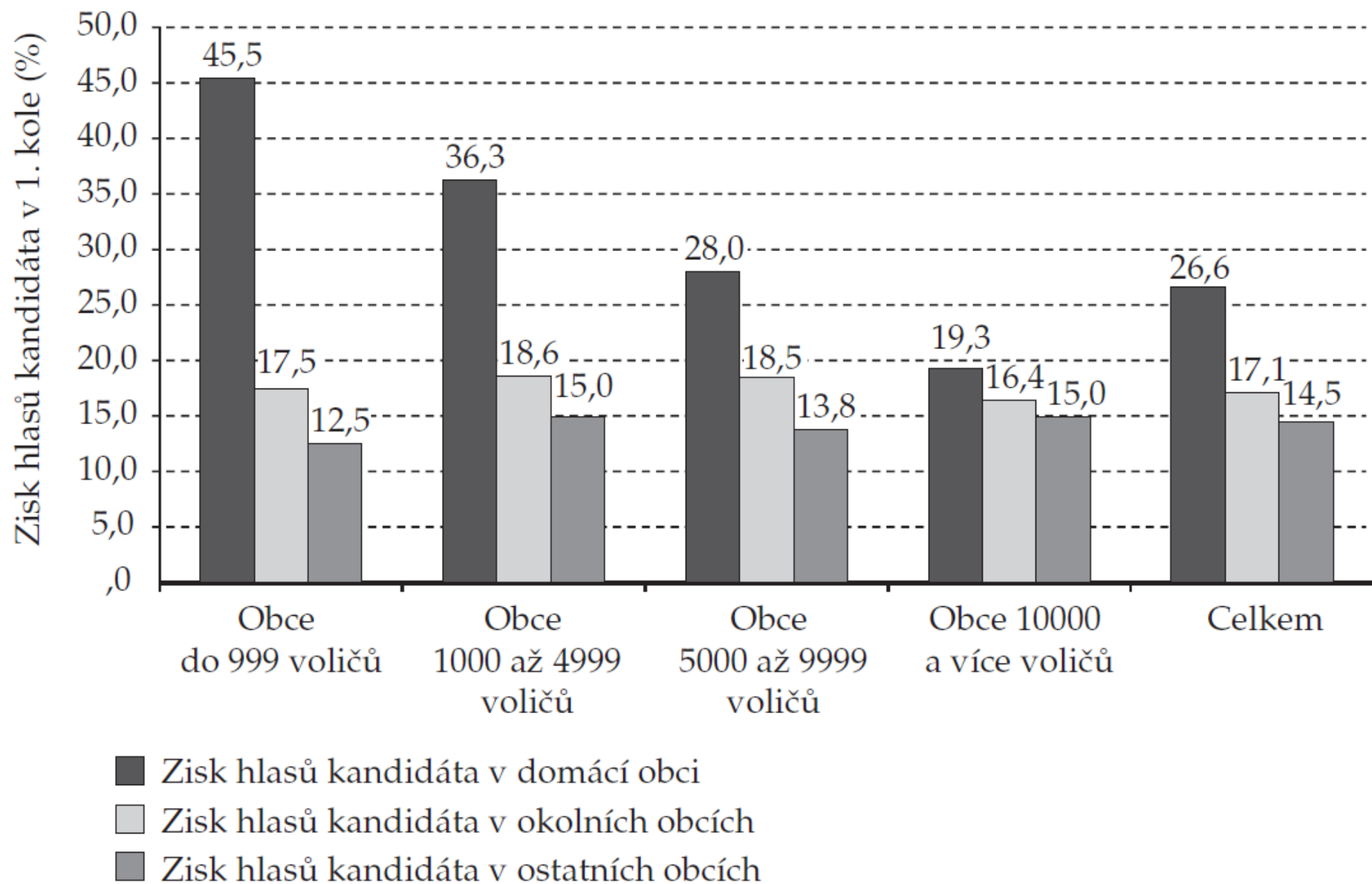

Tabulka 1. Kandidáti do Senátu podle trvalého bydliště ve volebním obvodě jejich kandidatury (1996–2011)

	Všichni kandidáti		Vítězové		Poražení ve 2. kole		Nepostupující	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Bez trvalého bydliště	282	19,9	30	14,2	22	10,5	230	23,0
S trvalým bydlištěm	1138	80,1	181	85,8	187	89,5	770	77,0
z toho obce do 999	155	10,9	21	10,0	20	9,6	114	11,4
z toho obce 1000 až 4999	203	14,3	36	17,1	27	12,9	140	14,0
z toho obce 5000 až 9999	92	6,5	14	6,6	18	8,6	60	6,0
z toho obce nad 10000	688	48,5	110	52,1	122	58,4	456	45,6
Celkem	1420	100,0	211	100,0	209	100,0	1000	100,0

Zdroj: www.volby.cz, vlastní výpočet.

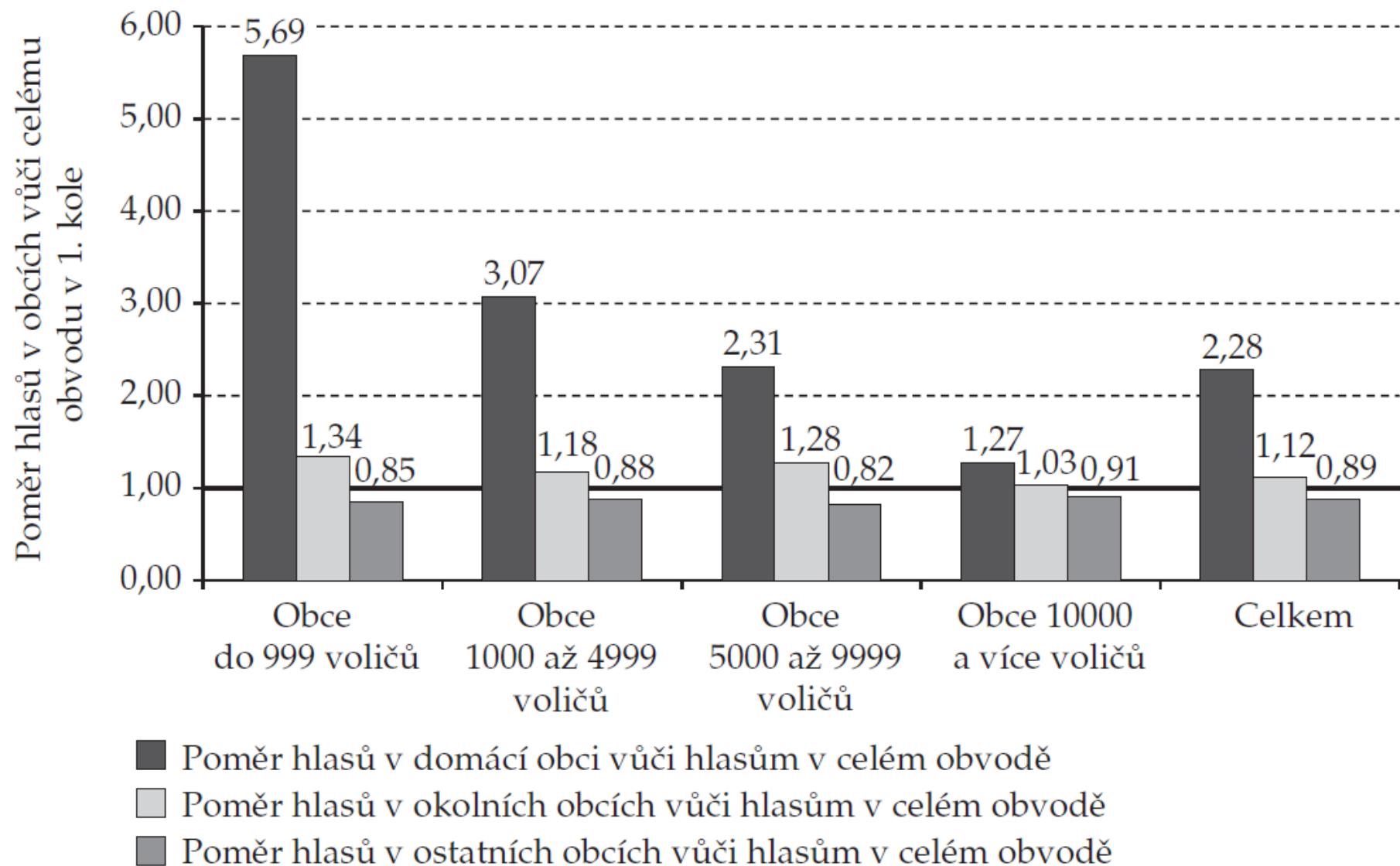
Graf 2. Průměrné zisky kandidátů v prvním kole voleb v domácích/okolních/ostatních obcích dle velikostní kategorie domací obce v % (1996–2011)

Zdroj: Volební server ČSÚ, www.volby.cz a vlastní výpočet.

Graf 3. Poměr zisků kandidátů v prvním kole voleb v domácích/okolních/ostatních obcích vůči ziskům z celého obvodu dle velikostní kategorie domáčí obce (1996–2011)

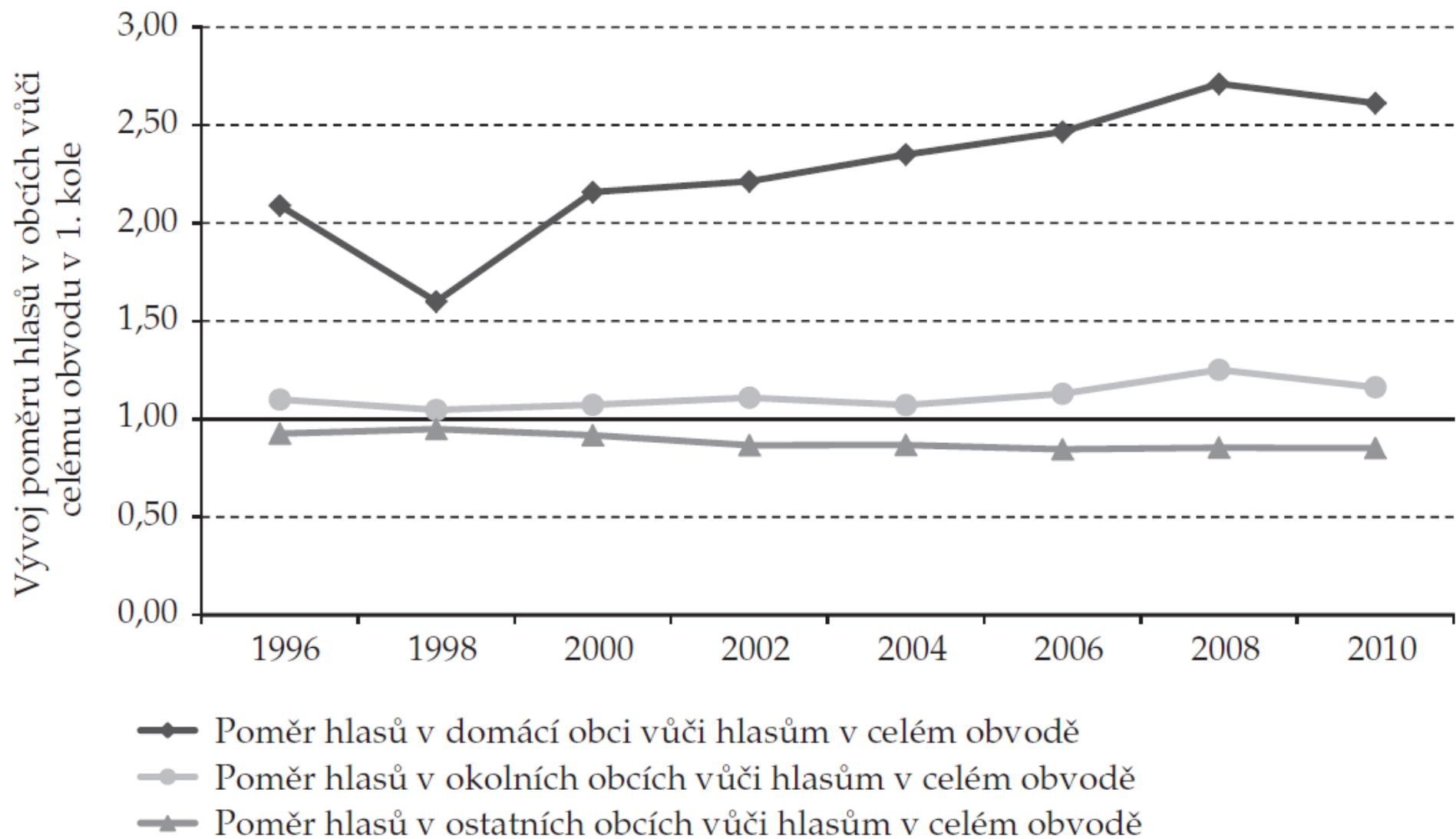

Zdroj: Volební server ČSÚ, www.volby.cz a vlastní výpočet.

Sousedský efekt podle stran

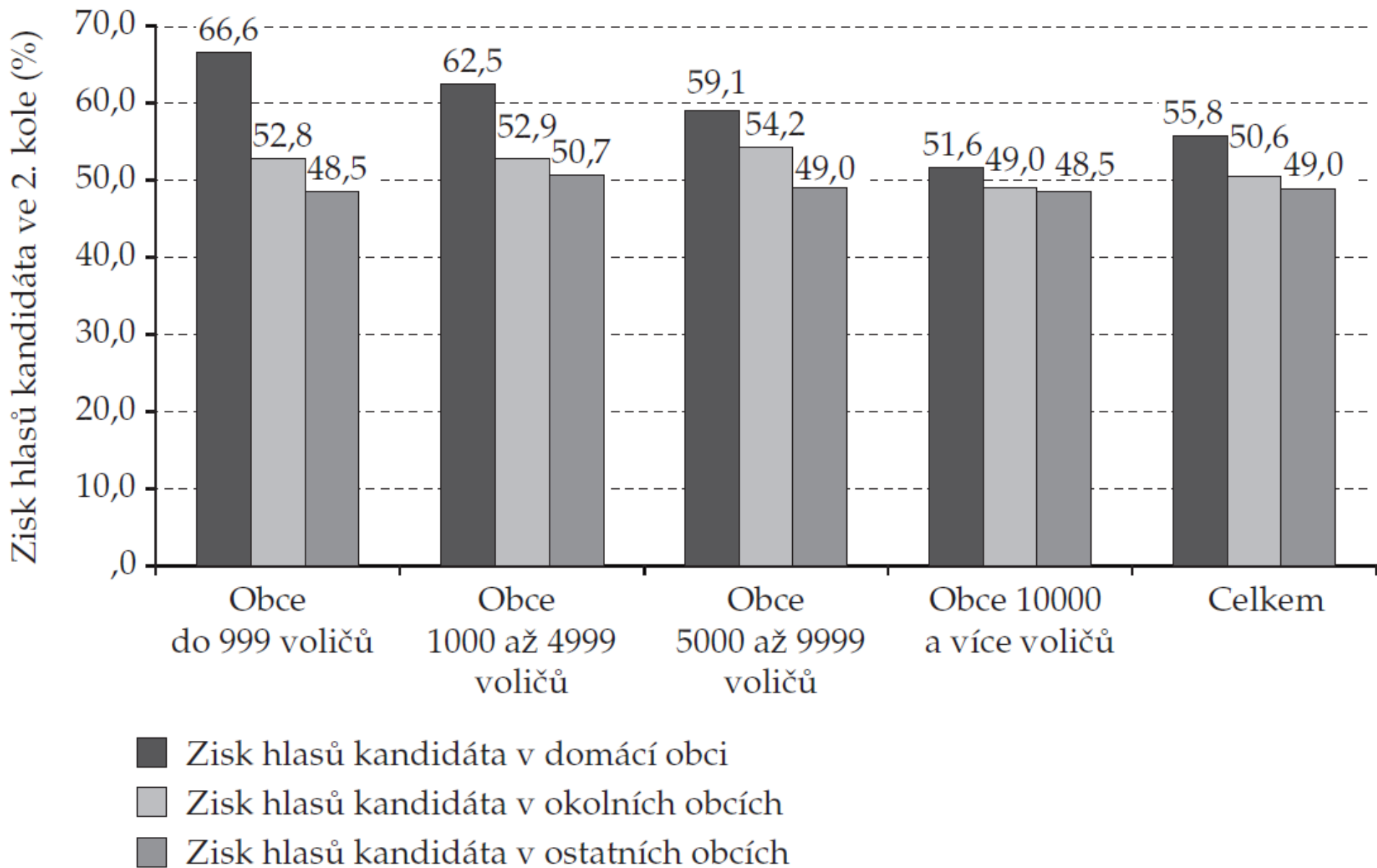
ODS	1,33
ČSSD	1,45
KSČM	1,60
KDU-ČSL	1,80
US-DEU	3,50
SZ	3,00
VV	3,00

Graf 4. Vývoj poměru zisků kandidátů v prvním kole v domácích/okolních/ostatních obcích vůči ziskům z celého obvodu v řádných volebních termínech (1996–2010)

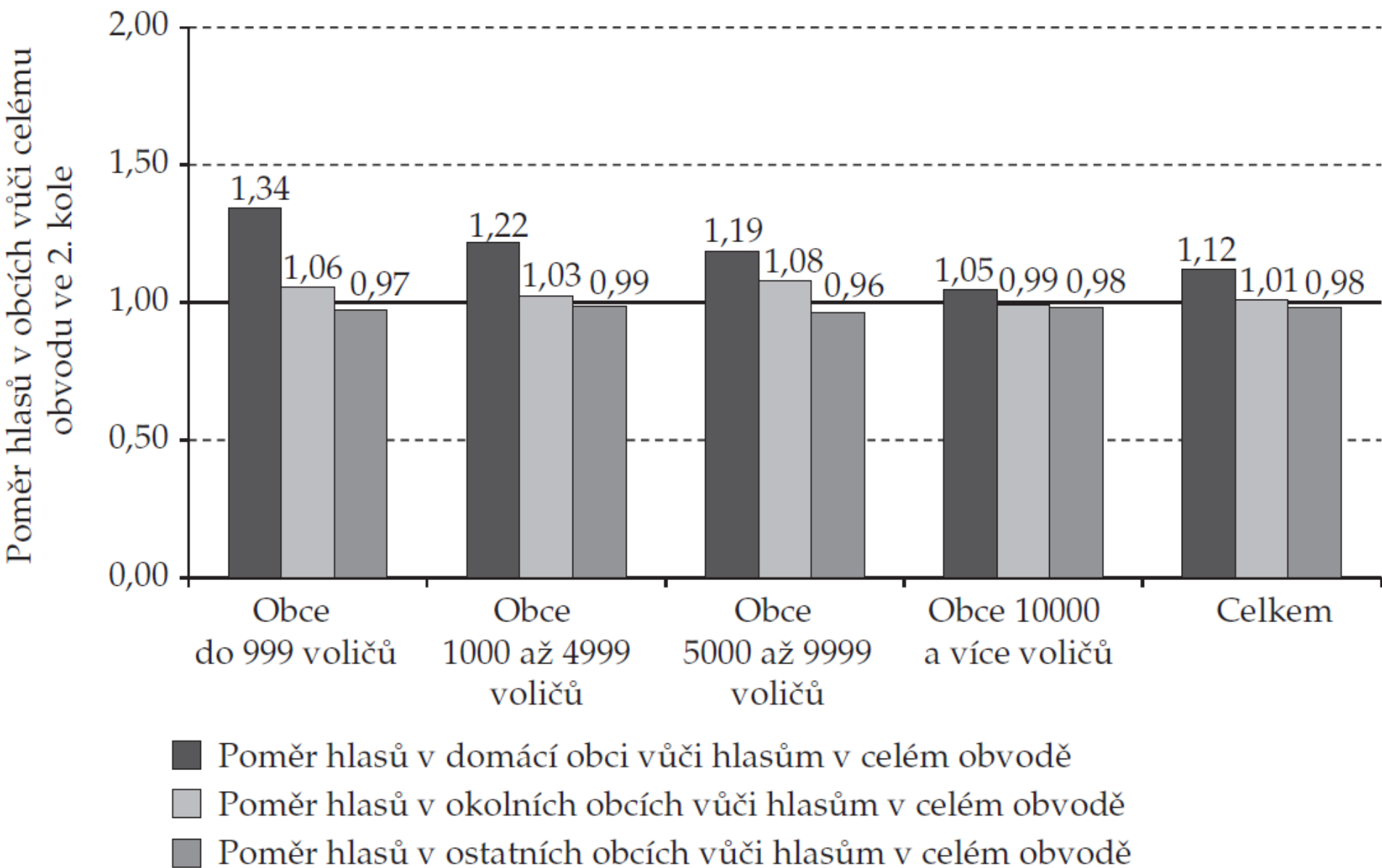

Zdroj: Volební server ČSÚ, www.volby.cz a vlastní výpočet.

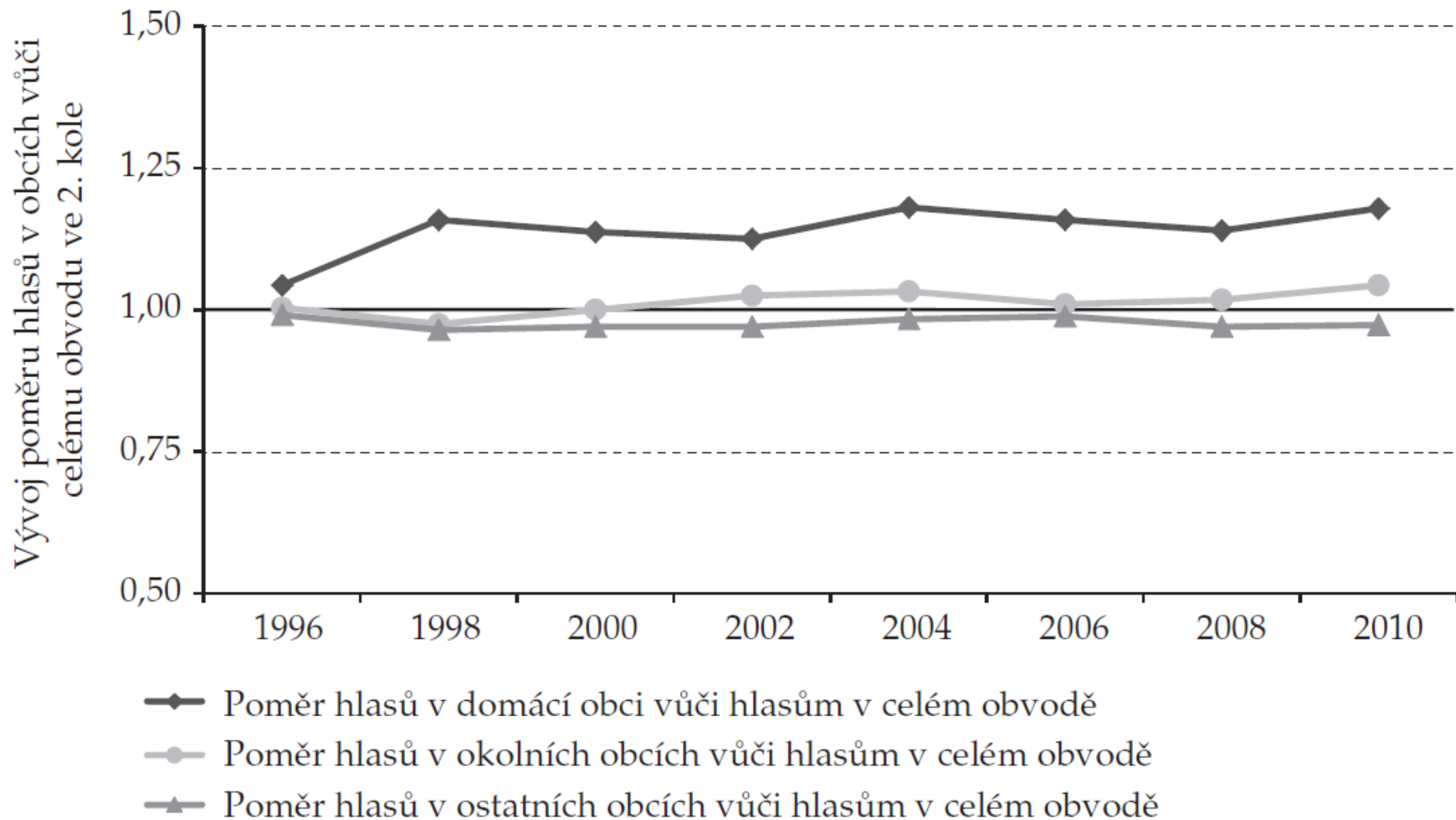
Graf 5. Průměrné zisky kandidátů ve druhém kole voleb v domácích/okolních/ostatních obcích dle velikostní kategorie domací obce v % (1996–2011)

Graf 6. Poměr zisků kandidátů ve druhém kole voleb v domácích/okolních/ostatních obcích vůči ziskům z celého obvodu dle velikostní kategorie domácí obce (1996–2011)

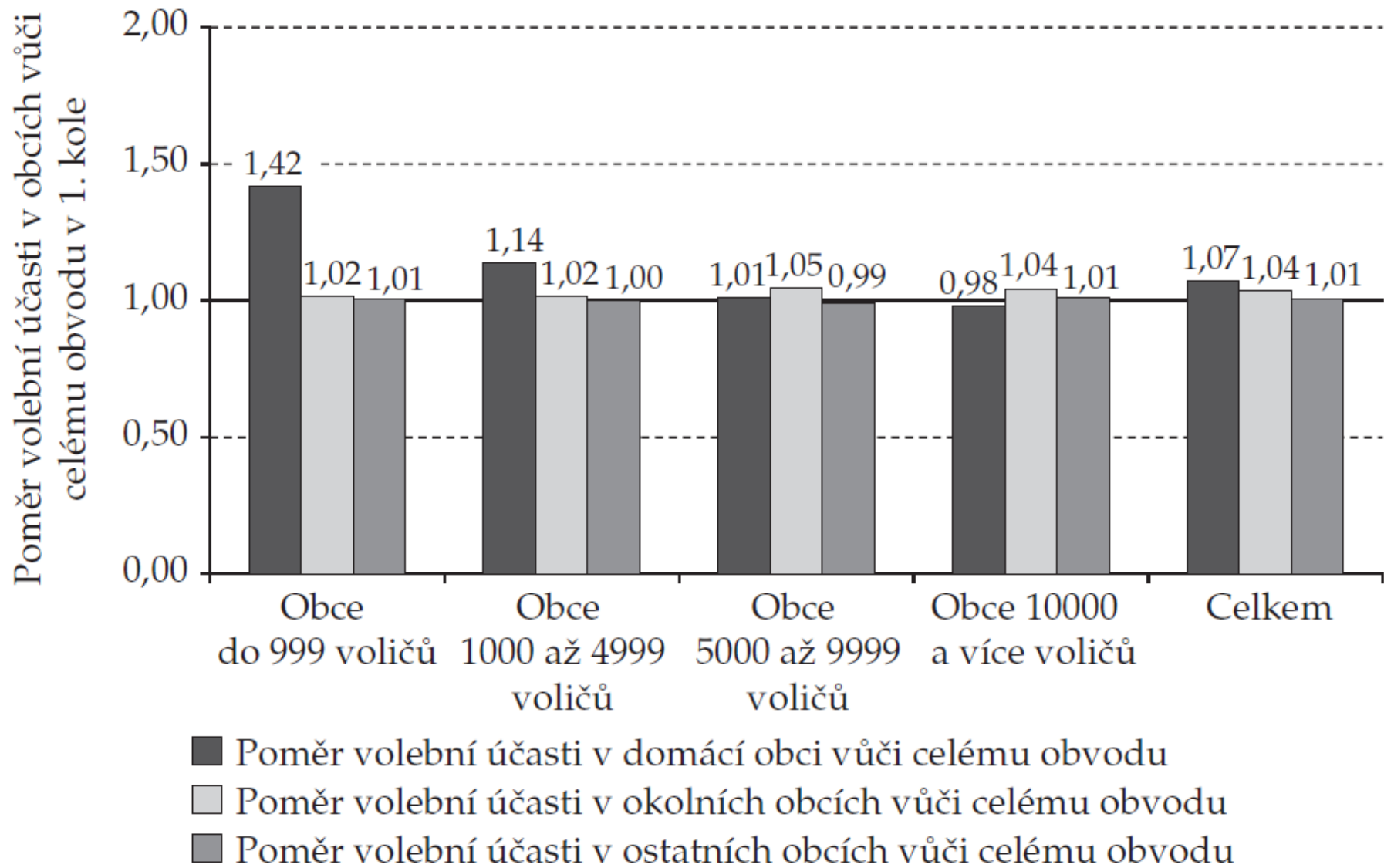

Graf 7. Vývoj poměru zisků kandidátů ve druhém kole v domácích/okolních/ostatních obcích vůči ziskům z celého obvodu v řádných volebních termínech (1996–2010)

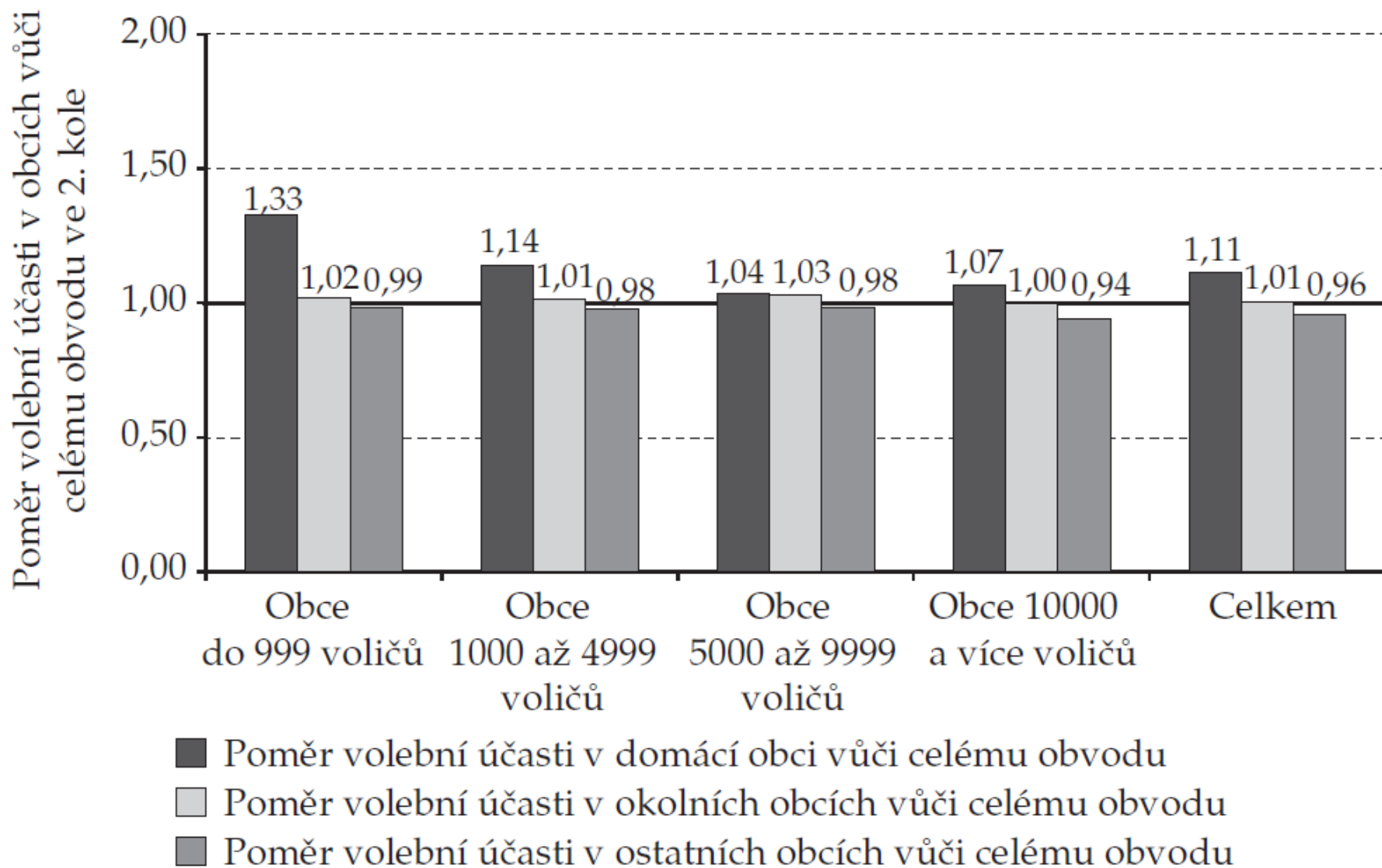
Zdroj: Volební server ČSÚ, www.volby.cz a vlastní výpočet.

Graf 8. Poměr volební účasti v prvním kole voleb v domácích/okolních/ostatních obcích vůči celému obvodu dle velikostní kategorie domací obce (1996–2011)

Zdroj: Volební server ČSÚ, www.volby.cz a vlastní výpočet.

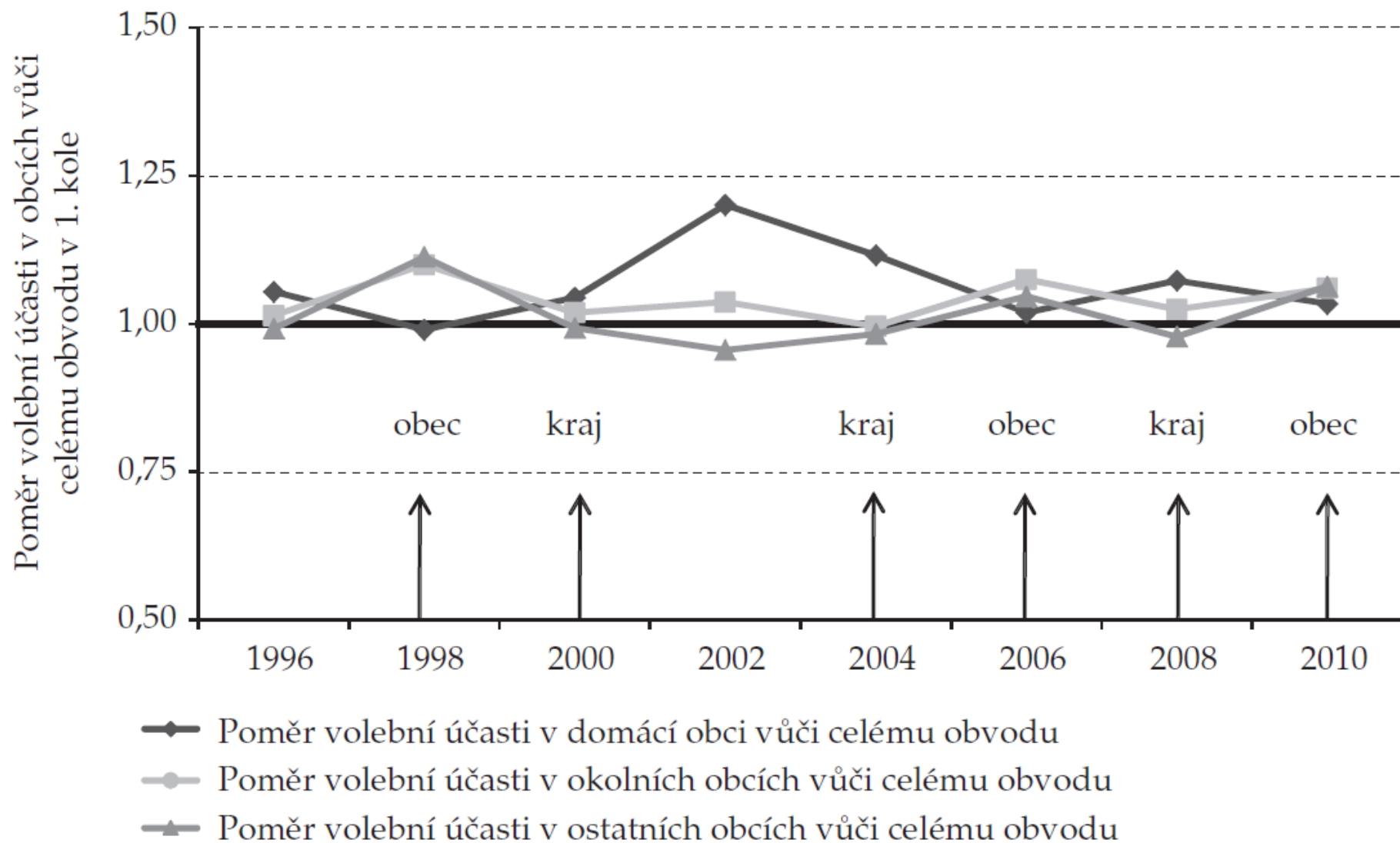
Graf 9. Poměr volební účasti ve druhém kole voleb v domácích/okolních/ostatních obcích vůči celému obvodu dle velikostní kategorie domácí obce (1996–2011)

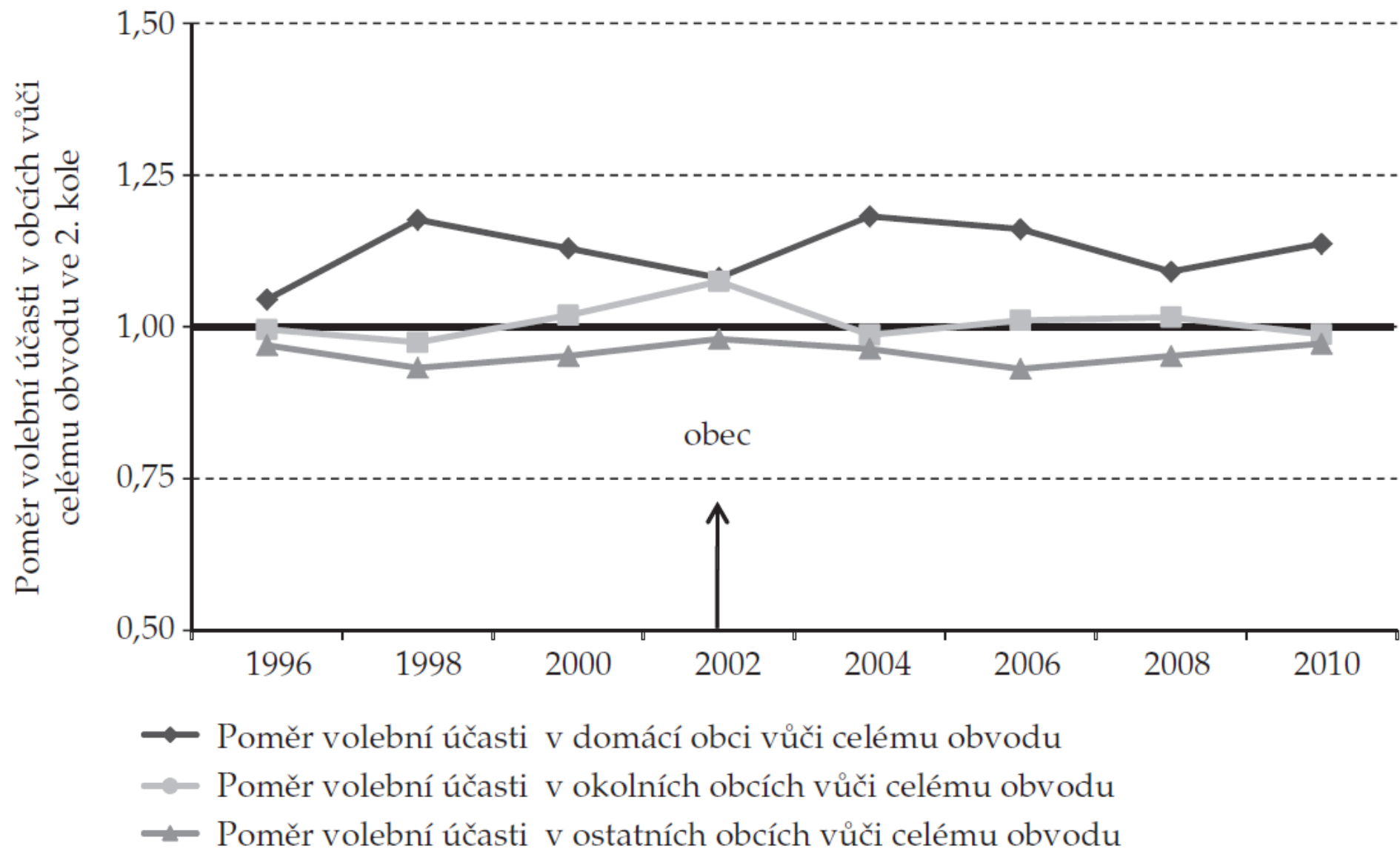
Zdroj: Volební server ČSÚ, www.volby.cz a vlastní výpočet.

Graf 10. Vývoj poměru volební účasti v prvním kole v domácích/okolních/ostatních obcích vůči celému obvodu v řádných volebních termínech (1996–2010)

Graf 11. Vývoj poměru volební účasti ve druhém kole v domácích/okolních/ostatních obcích vůči celému obvodu v řádných volebních termínech (1996–2010)

Závěr

- Domácí kandidát – lepší naděje na zvolení
- Sousedský efekt klesá s velikostí obce
- Podobně je tomu i s volební účastí
- Od roku 1996 je model „konstantní“
- Důležité zohledňování souběhu více druhů voleb v jednom termínu